

ΑΠΟΦΑΣΗ 29/2021 (Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 17/2/2020 και ώρα 10.00, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Στη συνεδρίαση μετείχε μέσω τηλεδιάσκεψης ο, Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής, Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και παρέστησαν τα αναπληρωματικά μέλη Γρηγόριος Τσόλιας και Ευάγγελος Παπακωνσταντίνου, ως εισηγητής. Δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, παρόλο που εκλήθησαν νομίμως εγγράφως τα τακτικά μέλη Χαράλαμπος Ανθόπουλος και Κωνσταντίνος Λαμπρινουδάκης. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου χωρίς δικαίωμα ψήφου, η Χάρης Συμεωνίδου, ειδική επιστήμονας – ελέγκτρια ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα κατωτέρω:

Με τη με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4465/29-06-2020 καταγγελία του, ο Α κατήγγειλε στην Αρχή την άρνηση του Παιδαγωγικού Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης «ο Φραγκολίνος» (Ν. ΔΑΜΙΑΝΙΔΟΥ – Χ. ΛΙΟΤΣΑΚΗ Ο.Ε., στο εξής «ΚΔΑΠ») να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασής του σε προσωπικά δεδομένα που αιτήθηκε και αφορούν στο ανήλικο τέκνο του, Β.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα καταγελλόμενα, στις 18.2.2020 ο καταγγέλλων ζήτησε με εξώδικη δήλωση - διαμαρτυρία και πρόσκληση προς το ΚΔΑΠ να του χορηγήσει το έγγραφο που αφορά την αρχική αίτηση εγγραφής του ανήλικου τέκνου του, Β. Ακολούθως, στις

5.5.2020 ο καταγγέλλων επανέλαβε το παραπάνω αίτημά του με Υπεύθυνη Δήλωση, την οποία απέστειλε με ηλεκτρονικό μήνυμα προς το ίδιο ΚΔΑΠ, και με την οποία ζήτησε επιπλέον, αναλυτικές αποδείξεις πληρωμής διδάκτρων για κάθε μήνα φιλοξενίας του τέκνου του σε αυτό, καθώς και ενημέρωση για την πολιτική χρεώσεων για το διάστημα που ο σταθμός ήταν κλειστός στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας Covid-19 σύμφωνα με τη σχετική ΚΥΑ. Τα αιτήματα αυτά αρνήθηκε το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ να ικανοποιήσει, με το από 5.5.2020 μήνυμά του προς τον δικηγόρο του καταγγέλλοντος, κ. Οικονομόπουλο, στο οποίο ανέφερε τα εξής: *«ποτέ δεν είχαμε με τον κο Α καμία οικονομική ή οποιαδήποτε άλλη συναλλαγή εκτός της προσπάθειάς μας να τον ενημερώνουμε για την εξέλιξη και ανάπτυξη του παιδιού του. Την προσπάθεια αυτή μετέτρεψε σε καταγγελία στην αστυνομία καλώντας το εκατό στο σχολείο μας εν ώρα ενημέρωσης γονέων»* και με την αιτιολογία ότι *«Μετά από το συμβάν δεν έχουμε καμία σχέση με τον κο Α ούτε και καμία υποχρέωση σε κάθε απαίτησή του, εφόσον και πριν την δική μας προσπάθεια ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε να μας γνωρίσει και να γνωρίσει και το περιβάλλον που θα φοιτούσε ο υιός του.»* Το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ δεν ικανοποίησε για τους ίδιους λόγους και μεταγενέστερο αίτημα του καταγγέλλοντος στις 8.5.2020 με το οποίο ζήτησε επιπλέον της αίτησης αρχικής εγγραφής, και τις λοιπές τροποποιήσεις και τα λοιπά ατομικά έγγραφα που τηρούνται στον ατομικό φάκελο του ανήλικου τέκνου του.

Στην από 8.5.2020 απάντησή του με ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον καταγγέλλοντα, το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ διευκρίνισε ότι η μη ικανοποίηση του ως άνω αιτήματος του καταγγέλλοντος οφείλεται στο γεγονός ότι τα εν λόγω έγγραφα *«δεν φέρουν την υπογραφή του»* καταγγέλλοντος, ότι αυτός *«καμία οικονομική συναλλαγή δεν έχει»* με αυτό και δήλωσε ρητά ότι δεν θα κοινοποιήσει έγγραφα που δεν έχουν σχέση με τον αιτούντα με την αιτιολογία ότι *«είμαστε υποχρεωμένοι να τηρούμε τα προσωπικά δεδομένα και την ασφάλεια των πελατών μας»*.

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ανωτέρω καταγγελίας, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4465-2/15-07-2020 έγγραφό της, ζήτησε από το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ να ικανοποιήσει άμεσα το ως άνω δικαίωμα του καταγγέλλοντος σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 και 3 ΓΚΠΔ και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή. Πιο αναλυτικά, η Αρχή επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι το ζήτημα του δικαιώματος πρόσβασης του γονέα, ο οποίος ασκεί τη γονική μέριμνα και δεν έχει την επιμέλεια, στα δεδομένα του ανήλικου τέκνου του, έχει ήδη επιλυθεί από την Αρχή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με πάγια νομολογία της Αρχής (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις 4/2020, 24/2009 και 53/2010) ο ασκών την γονική μέριμνα γονέας έχει καταρχήν το δικαίωμα πρόσβασης του ως άνω άρθρου 15 ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 128 και 1510 ΑΚ, στα

στοιχεία που αναφέρονται στο ανήλικο τέκνο του, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από δικαστική απόφαση, π.χ. απόφαση που ορίζει ως ασκούντα τη γονική μέριμνα τον άλλο γονέα, απόφαση απαγόρευσης επικοινωνίας με το παιδί κλπ. Ο δε υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται άμεσα να ικανοποιήσει το δικαίωμα αυτό.

Στη συνέχεια, με τα με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5275/27-07-2020 και Γ/ΕΙΣ/5674/19-08-2020 συμπληρωματικά έγγραφά του προς την Αρχή, ο καταγγέλλων δήλωσε ότι δεν είχε λάβει καμία απάντηση από το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ. Ακολούθως η Αρχή, με το με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4465-3/28-09-2020 υπενθυμιστικό έγγραφό της προς την καταγγελλόμενη εταιρεία, την κάλεσε εκ νέου να απαντήσει σχετικά με τις ενέργειές της.

Κατόπιν αυτού, με την υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7286/22-10-2020 απαντητική επιστολή του, το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ ανέφερε ότι από τον Σεπτέμβριο του 2019 είχε καλέσει επανειλημμένως τον καταγγέλλοντα για να τον ενημερώσει γενικά για τη φοίτηση του ανήλικου τέκνου του, ο δε καταγγέλλων, σύμφωνα με την επιστολή αυτή, σε κάποιες περιπτώσεις δεν παρευρέθηκε (...), ενώ σε άλλες εμφανίστηκε είτε δημιουργώντας αναστάτωση λόγω της διαμάχης του με την πρώην σύζυγό του και μητέρα του ανήλικου τέκνου τους (στις ...) ή ζητώντας επίμονα διάφορα έγγραφα και καλώντας την αστυνομία (στις ...). Περαιτέρω, όπως αναφερόταν στην ως άνω επιστολή, *«Το σχολείο από 11 Μαρτίου έως τέλη Μαΐου ήταν κλειστό με δημόσια εντολή λόγω covid-19 και από τον Ιούνιο έως 17 Ιουλίου που ήταν το τέλος της σχολικής χρονιάς 2019-2020, δεν έγινε καμία συγκέντρωση ώστε να ειδοποιηθεί και να συμμετάσχει και ο κύριος Α. Όλο τον Μάιο με το σχολείο κλειστό ο Κος Α με ύφος όχι αρμοστό μας βομβάρδιζε με απειλές και απαιτήσεις. [...]»* υπάρχει δε φάκελος με όλες τις ενημερώσεις που έχουν δοθεί ή σταλεί με email στον κο Α όπως ζητήθηκε από την Αρχή, και είναι πάντα στη διάθεση της Αρχής, ενώ έχει εκδοθεί και βεβαίωση διδασκτρων, η οποία είχε ζητηθεί στο πλαίσιο δικαστικής διαμάχης, όπως ενημερώθηκε από τη μητέρα του παιδιού. Κατά το καταγγελλόμενο Κέντρο, *«αυτό σημαίνει ότι τα κόστη του σχολείου δεν κρύβονται, εξάλλου είναι κοινοποιημένα σε όλους τους γονείς»*. Αναφορικά με τα φορολογικά παραστατικά - αποδείξεις, το ΚΔΑΠ ισχυρίστηκε ότι οι αποδείξεις *«έχουν όλα τα στοιχεία της μητέρας και όχι του παιδιού (σαν άμεση υπόχρη για την καταβολή των διδασκτρων)»* και ρώτησε -με την από 22.10.2020 επιστολή του- την Αρχή εάν είναι υποχρεωμένο να τις κοινοποιήσει στον καταγγέλλοντα. Τέλος, με την απάντησή του το ΚΔΑΠ ανέφερε ότι ο καταγγέλλων δημιουργούσε ένα αρνητικό κλίμα, χαρακτήρισε το ύφος του τελευταίου *«εριστικό και απαξιωτικό»*, *«όχι αρμοστό»* με τη φιλοσοφία του Κέντρου και καταλήγοντας υπογράμμισε ότι το ΚΔΑΠ ενεργεί πάντα με γνώμονα το συμφέρον των ανηλίκων.

Ακολούθως η Αρχή, με τις υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4465-4/19-11-2020 και Γ/ΕΞ/7950/19-11-2020 Κλήσεις της κάλεσε τα εμπλεκόμενα μέρη σε ακρόαση, μέσω τηλεδιάσκεψης, στη συνεδρίαση του τμήματος της 26.11.2020. Κατά την ακρόαση τα μέρη ανέπτυξαν τις απόψεις τους και τους ορίσθηκε προθεσμία 10 ημερών για την υποβολή υπομνημάτων.

Κατά την ακρόαση της 26.11.2020 παρέστησαν μέσω τηλεδιάσκεψης ο καταγγέλλων, Α, και οι νόμιμες εκπρόσωποι του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ, Νικολέττα Δαμιανίδου και Χαρίκλεια Λιοτσάκη. Οι ως άνω παριστάμενοι, αφού ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους, στη συνέχεια υπέβαλαν τα σχετικά υπομνήματά τους στην Αρχή.

Τόσο προφορικά κατά την ακρόαση όσο και με το από 4.12.2020 Υπόμνημά του, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι το καταγγελλόμενο Κέντρο παράνομα δεν ικανοποιεί το δικαίωμα πρόσβασής του στα δεδομένα του ανήλικου τέκνου του. Συγκεκριμένα, υποστήριξε ότι το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ δεν σεβάστηκε ποτέ την άσκηση της γονικής μέριμνας από την πλευρά του, αντίθετα λειτουργούσε απαξιωτικά εις βάρος του ως πατέρα, επιχείρημα που στήριξε σε διάφορα πραγματικά περιστατικά από τη μεταξύ τους σχέση. Όσον αφορά το αίτημά του για λήψη της αρχικής αίτησης εγγραφής του τέκνου του στο ΚΔΑΠ, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι α) το σχετικό έγγραφο του εστάλη με μεγάλη καθυστέρηση πολλών μηνών (στις ...), β) ότι το έγγραφο αυτό είχε καλυμμένα τα στοιχεία της πρώην συζύγου του, σε αντίθεση με τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου που του εστάλη ταυτόχρονα από το ΚΔΑΠ χωρίς να την έχει ζητήσει, γ) ότι το έγγραφο αυτό δεν αποτελούσε, κατά τη γνώμη του, το αιτηθέν, καθώς δεν περιλάμβανε τα ορθά στοιχεία επικοινωνίας του, έφερε στοιχεία που συμπληρώθηκαν εκ των υστέρων και είχε ελλιπή πεδία. Ο καταγγέλλων επεσήμανε ότι, κατά τη γνώμη του, ήταν απορίας άξιο γιατί το καταγγελλόμενο Κέντρο πείστηκε μόλις στις 22/10/2020 να του αποστείλει το σχετικό έγγραφο, παρά το υπ' αρ. Γ/ΕΞ/4465-2/15-07-2020 απαντητικό έγγραφο που είχε ήδη λάβει από την Αρχή και με το οποίο είχε κληθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του καταγγέλλοντος. Επίσης τόνισε ότι το ΚΔΑΠ δεν ενδιαφέρθηκε νωρίτερα να αποσαφηνίσει εάν είχε τη σχετική υποχρέωση, παρ' όλο που το αίτημα του καταγγέλλοντος είχε υποβληθεί από τον Φεβρουάριο του 2020, και προς απόδειξη των ισχυρισμών του προσκόμισε το σύνολο της αλληλογραφίας του με τις υπεύθυνες του ΚΔΑΠ.

Με το από 4.12.2020 Υπόμνημά του (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8339/4-12-2020) το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ ισχυρίστηκε ότι δεν γνώριζε εάν όφειλε να κοινοποιήσει στον καταγγέλλοντα τα φορολογικά στοιχεία που είχε εκδώσει για τη φοίτηση του τέκνου του και περιλάμβαναν προσωπικά δεδομένα (ονοματεπώνυμο, ΑΦΜ και διεύθυνση) τρίτου προσώπου (της πρώην συζύγου του) και ότι τελικά τα χορήγησε στον καταγγέλλοντα αφού

ενημέρωσε την πρώην σύζυγό του, καθ' υπόδειξη του Συνηγόρου του Πολίτη. Πράγματι, μετά την ακρόαση των μερών ενώπιον της Αρχής, με το από 4.12.2020 e-mail του ΚΔΑΠ προς τον καταγγέλλοντα που κοινοποιήθηκε στην Αρχή (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8338/04-12-2020), το Κέντρο ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντα στα φορολογικά παραστατικά του τέκνου του, καλύπτοντας ορισμένα στοιχεία της μητέρας (διεύθυνση, ΑΦΜ και ΔΟΥ), συνοδευόμενα από επεξηγηματικό έγγραφο με τίτλο «ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ», στο οποίο αναγράφονταν τα εξής: «Κε Α, στις αποδείξεις που ήδη έχετε λάβει το σύνολο του ποσού είναι κατά 550 ευρώ λιγότερο από τα ήδη γνωστά δίδακτρα μας, λόγω επιστροφής του παραπάνω ποσού για το χρονικό διάστημα της καραντίνας στη Σχολική Χρονιά 2019-2020, εξ' αιτίας του COVID-19». Κατόπιν αυτού, το καταγγελλόμενο Κέντρο ανέφερε ότι είχε στείλει όλα τα ζητηθέντα έγγραφα στον καταγγέλλοντα. Σημειώνεται, επίσης, ότι σε σχετική ερώτηση του Εισηγητή κατά την ακρόαση, οι εκπρόσωποι του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ απάντησαν ότι δεν έχουν ακολουθήσει μέχρι στιγμής οποιαδήποτε διαδικασία συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ.

Η Αρχή, από την ακροαματική διαδικασία, από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, καθώς και από τα υπομνήματα που υποβλήθηκαν στην Αρχή και αφού άκουσε τον εισηγητή και τη βοηθό εισηγήτρια, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση της υπόθεσης και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 5 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (εφεξής ΓΚΠΔ) θέτει τις αρχές που πρέπει να διέπουν μια επεξεργασία. Σύμφωνα με την αρχή της λογοδοσίας που εισάγεται με το εν λόγω άρθρο και ορίζεται ρητώς στην δεύτερη παράγραφο αυτού, ο υπεύθυνος επεξεργασίας «φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 («λογοδοσία».)». Η εν λόγω αρχή αποτελεί κεντρικό μέγεθος του νέου μοντέλου συμμόρφωσης που εισήγαγε ο ΓΚΠΔ, στο πλαίσιο της οποίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται να σχεδιάζει, εφαρμόζει και εν γένει λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα και πολιτικές, προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων να είναι σύμφωνη με τις σχετικές νομοθετικές προβλέψεις. Επιπλέον, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με την εν λόγω αρχή, επιβαρύνεται με το περαιτέρω καθήκον να αποδεικνύει από μόνος του και ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωσή του με τις αρχές του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, τόσο προς το υποκείμενο των δεδομένων, όσο και, ιδίως, ενώπιον των εποπτικών αρχών προστασίας

δεδομένων.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1, 3 και 4 του ΓΚΠΔ «1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει το δικαίωμα να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας επιβεβαίωση για το κατά πόσον ή όχι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν υφίστανται επεξεργασία και, εάν συμβαίνει τούτο, το δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στις ακόλουθες πληροφορίες: [...] 2. [...] 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει αντίγραφο των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία. [...] 4. Το δικαίωμα να λαμβάνεται αντίγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 3 δεν επηρεάζει δυσμενώς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες άλλων».

3. Σύμφωνα με το άρθρο 12 ΓΚΠΔ «1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων [...] κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 [...] 2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων που προβλέπονται στα άρθρα 15 [...] 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων πληροφορίες για την ενέργεια που πραγματοποιείται κατόπιν αιτήματος δυνάμει των άρθρων 15 έως 22 χωρίς καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί κατά δύο ακόμη μήνες, εφόσον απαιτείται, λαμβανομένων υπόψη της πολυπλοκότητας του αιτήματος και του αριθμού των αιτημάτων. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων για την εν λόγω παράταση εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος, καθώς και για τους λόγους της καθυστέρησης. [...] 4. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν ενεργήσει επί του αιτήματος του υποκειμένου των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων, χωρίς καθυστέρηση και το αργότερο εντός μηνός από την παραλαβή του αιτήματος, για τους λόγους, για τους οποίους δεν ενήργησε και για τη δυνατότητα υποβολής καταγγελίας σε εποπτική αρχή και άσκησης δικαστικής προσφυγής.».

4. Σύμφωνα με το άρθρο 3 περ. α' του ν. 4624/2019 οι διατάξεις του εν λόγω νόμου εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς φορείς, μεταξύ άλλων, εφόσον «α) ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ελληνικής Επικράτειας», ενώ κατά το άρθρο 9 του ίδιου νόμου «η εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του παρόντος και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην Ελληνική Επικράτεια ασκείται από την Αρχή που έχει συσταθεί με τον ν. 2472/1997 (Α'50)».

5. Σύμφωνα με το άρ. 31 ΓΚΠΔ «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία και, κατά περίπτωση, οι εκπρόσωποί τους συνεργάζονται, κατόπιν αιτήματος,

με την εποπτική αρχή για την άσκηση των καθηκόντων της». Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 παρ. 2 του ΓΚΠΔ σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 4 επ. του Ν.4624/2019 η εποπτική αρχή διαθέτει τις προβλεπόμενες στις εν λόγω διατάξεις διορθωτικές εξουσίες έναντι του υπευθύνου επεξεργασίας, όταν ο τελευταίος έχει παραβεί διατάξεις του ΓΚΠΔ και του Ν. 4624/2019, συμπεριλαμβανομένων των εξουσιών «γ) να δίνει εντολή στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία να συμμορφώνεται προς τα αιτήματα του υποκειμένου των δεδομένων για την άσκηση των δικαιωμάτων του σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό» και «θ) να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει του άρθρου 83, επιπλέον ή αντί των μέτρων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο, ανάλογα με τις περιστάσεις κάθε μεμονωμένης περίπτωσης»

6. Επειδή σύμφωνα με πάγια νομολογία της Αρχής (βλ. ενδεικτικά σχετικές αποφάσεις 24/2009, 53/2010 και 4/2020 της Αρχής, δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της www.dpa.gr) ο ασκών τη γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου του (άρ. 128 και 1510 ΑΚ) έχει καταρχήν ως νόμιμος εκπρόσωπός του το δικαίωμα πρόσβασης του ανωτέρω άρθρου 15 στα στοιχεία που αναφέρονται στο ανήλικο τέκνο του (βλ. ενδεικτικά σχετικές αποφάσεις 24/2009 και 53/2010 της Αρχής, δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της www.dpa.gr), εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από δικαστική απόφαση (πχ. απόφαση που ορίζει ως ασκούντα τη γονική μέριμνα τον άλλο γονέα, απόφαση απαγόρευσης επικοινωνίας με το παιδί κλπ).

7. Στην προκειμένη περίπτωση, από τα στοιχεία του φακέλου, και από όσα προέκυψαν από την ακροαματική διαδικασία, διαπιστώθηκαν τα εξής: Ο καταγγέλλων με τα από 18.02.2020 και 05.05.2020 αιτήματά του άσκησε νομίμως το δικαίωμα πρόσβασης για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου του ενώπιον του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ, ασκώντας την γονική μέριμνα. Συγκεκριμένα, ο καταγγέλλων ζήτησε από το καταγγελλόμενο Κέντρο 1) την αίτηση αρχικής εγγραφής του τέκνου του, συνοδευόμενη από λοιπές τροποποιήσεις και λοιπά ατομικά έγγραφα που τηρούνται στον ατομικό φάκελο του γιου του, 2) αντίγραφα αποδείξεων πληρωμής διδάκτρων για όλους τους μήνες μέχρι την υποβολή του αιτήματος, 3) ενημέρωση για την πολιτική χρεώσεων καθ' όλο το διάστημα που το Κέντρο δεν παρείχε υπηρεσίες λόγω των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Αρχικά το Κέντρο δεν ικανοποίησε το ως άνω αίτημα, με την αιτιολογία ότι προστατεύει τα προσωπικά δεδομένα των πελατών του, καθώς ο καταγγέλλων δεν είχε καμία συναλλαγή μαζί του και επομένως δεν ήταν πελάτης του. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από το ιστορικό της παρούσας, και παρά την αποστολή δύο εγγράφων (στις 15.07.2020 και στις 28.09.2020) της Αρχής προς το Κέντρο, δυνάμει των οποίων δινόταν εντολή προς συμμόρφωση, με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7286/22-10-2020 απαντητική επιστολή του, το ΚΔΑΠ δεν απάντησε επί

της ουσίας εάν ικανοποίησε ή όχι και γιατί το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος όσον αφορά τα ζητηθέντα έγγραφα. Συγκεκριμένα, ως προς την αίτηση αρχικής εγγραφής του τέκνου του καταγγέλλοντος δεν υπήρξε καμία σαφής εξήγηση, ενώ δεν προέκυψε με σαφήνεια εάν η θέση του καταγγελλόμενου Κέντρου ως προς το τρίτο ζητούμενο έγγραφο (πολιτική χρεώσεων στην πανδημία) ήταν ότι ο καταγγέλλων έχει ενημερωθεί σχετικά μέσω e-mail. Ειδικά δε όσον αφορά τα φορολογικά παραστατικά – αποδείξεις για τη φοίτηση του τέκνου του καταγγέλλοντος, το ΚΔΑΠ με την από 22.10.2020 απαντητική επιστολή του δεν έλαβε ξεκάθαρη θέση, αντίθετα ρωτούσε την Αρχή εάν έχει υποχρέωση να κοινοποιήσει στον καταγγέλλοντα αποδείξεις που έχουν κοπεί στο όνομα της μητέρας. Πρέπει να σημειωθεί ότι εν προκειμένω, ο καταγγέλλων ζήτησε τα σχετικά παραστατικά ως αφορώντα τη φοίτηση του ανήλικου τέκνου του στο ΚΔΑΠ, ασκώντας δηλαδή το δικαίωμα πρόσβασης στο πλαίσιο άσκησης της γονικής μέριμνας, για λογαριασμό του τέκνου, και χωρίς να χρειάζεται να επικαλεστεί το λόγο για τον οποίο αιτείται τα σχετικά έγγραφα. Εφόσον το ΚΔΑΠ ισχυρίζεται ότι πρόκειται για έγγραφα που περιέχουν (και) προσωπικά δεδομένα τρίτου (ήτοι της μητέρας του ανηλίκου), η κρίση για τη δυνατότητα χορήγησής τους στον αιτούντα, ως τρίτο πλέον, εναπόκειται στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος θα πρέπει να αποφασίσει για τη νομιμότητα της σχετικής επεξεργασίας, σύμφωνα με τους όρους του άρθ. 6 παρ. 1 ΓΚΠΔ. Η σχετική απόφαση του υπευθύνου επεξεργασίας, θετική ή αρνητική, θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένη στο πλαίσιο της βασικής αρχής της λογοδοσίας του αρ. 5 παρ. 2 ΓΚΠΔ. Όπως, άλλωστε κρίθηκε στην απόφαση 4/2020 της Αρχής, «ακόμη κι αν γίνει δεκτό ότι τα σχετικά φορολογικά παραστατικά συνιστούν και προσωπικά δεδομένα της μητέρας, ως καταβάλλουσας το σχετικό αναγραφόμενο επ' αυτών ποσό, το δικαίωμα πρόσβασης του πατέρα ασκούντος τη γονική μέριμνα στα δεδομένα του τέκνου του μπορεί να περιορισθεί και, συνεπώς, να απαγορευθεί, μόνο εάν επηρεάζονται δυσμενώς τα δικαιώματα και οι ελευθερίες άλλων, δηλαδή της μητέρας, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 4 ΓΚΠΔ. Η απλή άρνηση και εναντίωση της μητέρας για χορήγηση από το Κέντρο των αιτούμενων εγγράφων σε συνδυασμό με την έλλειψη επίκλησης δυσμενούς επίδρασης στα δικαιώματα και τις ελευθερίες της μητέρας, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αποτελέσει πρόσκομμα στην ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης. Εξάλλου, το Κέντρο στο πλαίσιο της αρχής της λογοδοσίας, όφειλε να εξετάσει, εάν τίθεται ζήτημα δυσμενούς επίδρασης στα δικαιώματα και τις ελευθερίες της μητέρας, προκειμένου αιτιολογημένα να μην ικανοποιήσει το υπό κρίση δικαίωμα πρόσβασης». Εν προκειμένω, το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ δεν ικανοποίησε το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος στα φορολογικά παραστατικά, παρά μόνο έπειτα από πολλούς μήνες, στις 04.12.2020, μετά τη διαδικασία της ακρόασης και εν όψει υποβολής

του έγγραφου υπομνήματός του στην Αρχή, καλύπτοντας την ταχυδρομική διεύθυνση, τον ΑΦΜ και τη ΔΟΥ της μητέρας.

8. Τέλος, το καταγγελλόμενο Κέντρο αφενός, δεν συμμορφώθηκε με τη σχετική εντολή (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4465-2/15-07-2020) της Αρχής για ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος στα προσωπικά δεδομένα του ανήλικου τέκνου του, αφετέρου, έστειλε τις απόψεις του προς την Αρχή το πρώτον, ένα μήνα μετά την αποστολή του δεύτερου υπενθυμιστικού (υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/4465-3/28-09-2020) εγγράφου της Αρχής.

9. Με βάση τα ανωτέρω, η Αρχή αποφασίζει ότι συντρέχει περίπτωση να ασκήσει τις κατά το άρθρο 58 παρ. 2 του ΓΚΠΔ διορθωτικές εξουσίες της σε σχέση με τις διαπιστωθείσες παραβάσεις και ότι πρέπει, με βάση τις περιστάσεις που διαπιστώθηκαν, να επιβληθεί, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 58 παρ. 2 εδ. θ' του ΓΚΠΔ, αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο κατ' άρθρο 83 του ΓΚΠΔ, τόσο προς αποκατάσταση της συμμόρφωσης, όσο και για την τιμωρία της παράνομης συμπεριφοράς¹.

10. Περαιτέρω η Αρχή, έλαβε υπόψη τα κριτήρια επιμέτρησης του προστίμου που ορίζονται στο άρθρο 83 παρ. 2 του ΓΚΠΔ, την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου που έχει εφαρμογή στην παρούσα υπόθεση και τις Κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του Κανονισμού 2016/679 που εκδόθηκαν στις 03-10-2017 από την Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 (WP 253), καθώς και τα πραγματικά δεδομένα της εξεταζόμενης υπόθεσης και ιδίως:

α) τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ενόψει της φύσης, της έκτασης ή του σκοπού της σχετικής επεξεργασίας, καθώς και τον αριθμό των υποκειμένων των δεδομένων που έθιξε η παράβαση και τον βαθμό ζημίας που υπέστησαν και συγκεκριμένα:

- i. το γεγονός ότι το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ δεν ικανοποίησε παρά με καθυστέρηση πολλών μηνών και μόνο μετά την παρέμβαση της Αρχής, το δικαίωμα πρόσβασης που άσκησε ο καταγγέλλων για λογαριασμό του ανήλικου τέκνου του κατ' άρθρο 15 παρ. 1,
- ii. το γεγονός ότι το καταγγελλόμενο Κέντρο δεν συμμορφώθηκε με την από 15.07.2020 εντολή της Αρχής να ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης του καταγγέλλοντος, ούτε όμως απάντησε εντός της ταχθείσας προθεσμίας στο από 28.09.2020 υπενθυμιστικό έγγραφο της Αρχής.

¹ Βλ. ΟΕ 29, Κατευθυντήριες γραμμές και την εφαρμογή και τον καθορισμό διοικητικών προστίμων για τους σκοπούς του κανονισμού 2016/679 WP253, σελ. 6

- iii. το γεγονός ότι η μη συμμόρφωση με εντολή της εποπτικής Αρχής καθώς και η παράβαση των διατάξεων σχετικά με τα δικαιώματα των υποκειμένων υπάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 83 παρ. 5 εδ. β', ε' και παρ. 6 του ΓΚΠΔ στην ανώτερη προβλεπόμενη κατηγορία του συστήματος διαβάθμισης διοικητικών προστίμων,
- iv. το γεγονός ότι το δικαίωμα που άσκησε ο καταγγέλλων εν τέλει ικανοποιήθηκε με καθυστέρηση και πλημμελώς, καθώς το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ κοινοποίησε τις αποδείξεις καταβολής διδάκτρων με καλυμμένα τα στοιχεία της πρώην συζύγου του καταγγέλλοντος ενώ του κοινοποίησε και έγγραφα που δεν ζητήθηκαν (ληξιαρχική πράξη γέννησης του τέκνου του),
το γεγονός ότι η παράβαση εν προκειμένω αφορά ένα μόνο υποκείμενο,

β) το δόλο ή την αμέλεια που προκάλεσε την παράβαση

Η από μέρους του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ μεγάλη καθυστέρηση στην ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης του καταγγέλλοντος υπήρξε αποτέλεσμα ανεπαρκούς γνώσης και εφαρμογής των διατάξεων του ΓΚΠΔ που αποδίδεται σε αμέλεια και επομένως λαμβάνεται υπόψη ελαφρυντικά σε σχέση με το ενδεχόμενο να είχε λάβει χώρα εκ δόλου.

γ) τις ενέργειες στις οποίες προέβη η καταγγελλόμενη για να μετριάσει τη ζημία που υπέστησαν τα υποκείμενα των δεδομένων και τον βαθμό συνεργασίας με την Αρχή για την επανόρθωση της παράβασης και τον περιορισμό των πιθανών δυσμενών επιπτώσεών της

Το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ μετά τη λήψη γνώσης της καταγγελίας και παρά τη σχετική από 15.07.2020 εντολή της Αρχής δεν ικανοποίησε αμέσως το δικαίωμα πρόσβασης που είχε ασκήσει ο καταγγέλλων ούτε παρείχε οποιαδήποτε απάντηση στην Αρχή, ενώ και μετά το δεύτερο από 28.09.2020 υπενθυμιστικό έγγραφο της Αρχής, το ΚΔΑΠ δεν συμμορφώθηκε πλήρως στη σχετική εντολή της, αλλά αντιθέτως, σχεδόν ένα μήνα μετά (22.10.2020) απηύθυνε ερωτήσεις προς την Αρχή αναφορικά με την υποχρέωσή του να κοινοποιήσει τα φορολογικά παραστατικά που είχαν κοπεί στα στοιχεία της πρώην συζύγου του καταγγέλλοντος. Τα παραπάνω καταδεικνύουν έλλειψη συνεργασίας του Κέντρου, ως υπεύθυνου επεξεργασίας, με την Αρχή και ελάχιστο ενδιαφέρον για την επανόρθωση της παράβασης.

δ) την αυξημένη ευθύνη του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ ως υπεύθυνου επεξεργασίας λόγω ελλιπών τεχνικών και οργανωτικών μέτρων συμμόρφωσης και συγκεκριμένα λόγω

απουσίας διαδικασιών κατάλληλων για την διευκόλυνση της άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων, δεδομένου ότι δεν ήταν σε θέση να αναγνωρίσει το αίτημα του καταγγέλλοντος για πρόσβαση στα δεδομένα του ανηλικού τέκνου του ως τέτοιο ούτε να προχωρήσει στην ικανοποίησή του ακόμα και μετά τη σχετική εντολή της Αρχής.

ε) την απουσία προηγούμενων παραβάσεων του καταγγελλόμενου ΚΔΑΠ καθώς από σχετικό έλεγχο προκύπτει ότι δεν έχει επιβληθεί στο καταγγελλόμενο Κέντρο μέχρι σήμερα διοικητική κύρωση από την Αρχή.

στ) το γεγονός ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία επηρεάζει η παράβαση δεν εμπίπτουν στις κατηγορίες των άρθρων 9 και 10 του ΓΚΠΔ, σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν υπόψη της Αρχής.

ζ) το γεγονός ότι το καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ δεν ανταποκρίθηκε στην από 15.07.2020 εντολή της Αρχής για ικανοποίηση του δικαιώματος του καταγγέλλοντος και για ενημέρωση σχετικά με τις ενέργειές της της αλλά χρειάστηκε υπενθυμιστική αλληλογραφία από μέρους της Αρχής.

η) το μικρό μέγεθος της επιχείρησης.

Βάσει των ανωτέρω, η Αρχή αποφασίζει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στο καταγγελλόμενο ΚΔΑΠ ως υπεύθυνο επεξεργασίας η αναφερόμενη στο διατακτικό διοικητική κύρωση, η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η ΑΡΧΗ

1. Επιβάλλει στο Πρότυπο Παιδαγωγικό Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης «Ο ΦΡΑΓΚΟΛΙΝΟΣ» Ν. ΔΑΜΙΑΝΙΔΟΥ – Χ. ΛΙΟΤΣΑΚΗ Ο.Ε. το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στην συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση του άρθρου 15 παρ. 1 ΓΚΠΔ και 12 παρ. 1, 2 ΓΚΠΔ, σύμφωνα με τα άρθρα 58 παρ. 2 στοιχ. θ' και 83 παρ. 5 στοιχ. β' ΓΚΠΔ.

2. Επιβάλλει στο Πρότυπο Παιδαγωγικό Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης «Ο ΦΡΑΓΚΟΛΙΝΟΣ» Ν. ΔΑΜΙΑΝΙΔΟΥ – Χ. ΛΙΟΤΣΑΚΗ Ο.Ε. το αποτελεσματικό, αναλογικό και αποτρεπτικό διοικητικό χρηματικό πρόστιμο που αρμόζει στην συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα με τις ειδικότερες περιστάσεις αυτής, ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για μη συμμόρφωση με εντολή της Αρχής σύμφωνα με τα άρθρα 58 παρ. 2 στοιχ. θ' και 83 παρ. 5 στοιχ. ε' και 6 ΓΚΠΔ.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου